

Katarzyna Głowacka

"Stachura-możliwość innej postaci istnienia", Jolanta Brach-Czaina, "Twórczość" z.5 (1982) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 27/1 (91), 271

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BRACH-CZAINA Jolanta: Stachura - możliwość innej postaci istnienia. "Twórczość" 1982 z. 5 s. 64-85.

Autorka łączy życie Edwarda Stachury i jego pisarstwo w jedną dziedzinę określaną mianem twórczości totalnej. W działalności pisarza zauważa wpływy filozofii egzystencjalnej, u "podstaw ethosu Stachury" umieszczając doświadczenia cierpienia nierozzerwalnie związane z egocentrycznym światem jednostki. Poznanie samego siebie jest, zdaniem Stachury, szansą przekroczenia cierpienia. Poznania innego, niż samego siebie, nie ma. Można natomiast starać się zbliżyć do odkrycia innego stanu istnienia. Próby takiego zbliżenia widzi autorka w doświadczeniach przez Stachurę stanach mistycznych (zauważa tu wyraźne wpływy myśli buddyjskiej). Twórczość pisarza dzieli na trzy okresy, za szczególnie interesujący uważając środkowy (tworzenie w stanie "wielkiej jasności umysłu") i pochodzącą z niego "Fabuła rasa".

BP/91/11

K.G.

BRZOZA Halina: Od artystycznego modelu świata do estetyki i hermeneutyki. (O metanaukowych aspektach myśli twórczej Dostojewskiego). "Litteraria" XIII. Seria A, nr 225, Wrocław 1982, Oss., s. 53-72.

Rozważania o estetyce prozy Dostojewskiego jako "hermeneu-tyce artystycznej" realizującej się w wypracowanej przez pisarza artystycznej metodologii poznania. Podstawową zasadą ontologiczną jego modelu świata jest dysonans. Część pracy zawiera porównanie tego modelu, opisanego w kategoriach strukturalno-semantycznych, z modelem uniwersum Tołstoja.

BP/91/12

M.A.B.